T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

COP31 TÜRKİYE ANTALYA

Sayı : 30824082-610-17089345 22 Ekim 2026
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No: 278 Çankaya / Ankara
İrtibat: Tel:
Faks: e-posta: elektronik ağ: www.csb.gov.tr

VAN MİLLETVEKİLİ
SAYIN MAHMUT DİNDAR'IN
TBMM 7/40632 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

7/40632
6K 112

SORULAR

Gevaş Devlet Hastanesi 2025 yılında alt yapı ve kanalizasyon çalışmaları tamamlanmadan yeni hizmet binasına taşınmıştır. Kamuoyuna yansıyan iddialara göre hastanenin kanalizasyon altyapısı oluşturulmadığı ve ilkel yöntemlerle, hastanenin çok yakınında, üstü açık bir çukurda kanalizasyon atıklarının biriktirildiği, yine çok ilkel yöntemlerle birikintinin vidanjörlerle taşındığı, kış aylarında bu nedenle tıkanma yaşandığı ve hastanenin içinde bile su ve atık giderlerinin patladığı ifade edilmektedir.

Kanalizasyon altyapısının bulunmadığı yerleşim alanlarında evsel ve kurumsal atık suların kontrolsüz veya yetersiz yöntemlerle bertaraf edilmesi, halk sağlığı, çevre güvenliği ve sürdürülebilir yaşam açısından ciddi riskler doğurmaktadır. Hastanenin kurulduğu yere çok yakın mesafede akarsuların, yer altı sularının ve Van Gölü'nün olduğu bilinmelidir. Gevaş'ta hastane gibi halk sağlığından sorumlu bir kurumun üzeri açık foseptik çukurları, sızdırmalı çukurlar ve denetimsiz arıtma uygulamaları; yeraltı ve yerüstü su kaynaklarının kirlenmesine neden olmakta, içme ve kullanma sularını doğrudan tehdit etmektedir. Yeraltı suyuna karışan patojen mikroorganizmalar; kolera, tifo, dizanteri ve hepatit gibi bulaşıcı hastalıkların yayılma riskini artırmaktadır. Gevaş'taki bu sorunun özellikle tarımsal su kuyularının yaygın olduğu bölgelere yakın olduğu ve ciddi bir halk sağlığı riski oluşturduğu bilinmelidir.

Hastane gibi büyük yerleşkelerin ilkel yöntemlerle, sızdırmalı çukurlarla ve standartlara uygun yapılmamış septik tanklarla kanalizasyon atıklarını bertaraf etmesi mümkün değildir. Bu risk toprak yapısına bağlı olarak atık suyun filtrelenmeden çevreye yayılmasına neden olmakta, tarım arazilerinin kirlenmesine yol açmaktadır. Nitrat ve fosfat yükü artan toprak ve su kaynakları ekosistem dengesini bozmakta, uzun vadede verim kaybına ve biyolojik çeşitliliğin azalmasına sebep olmaktadır. Ayrıca kontrolsüz deşarj edilen atık sular yüzeysel akışla dere, göl ve sulama kanallarına karışarak toplu çevre kirliliğine neden olmaktadır.

Düzenli boşaltılmayan foseptik sistemleri taşma riski taşımakta; kötü koku, sinek ve haşere oluşumu gibi çevresel sorunlara yol açmaktadır. Özellikle yaz aylarında artan sıcaklıkla birlikte mikrobiyolojik riskler büyümekte, yaşam kalitesi ciddi biçimde düşmektedir. Çökme riski bulunan eski veya mühendislik hizmeti almamış çukurlar ise fiziksel güvenlik açısından da tehlike oluşturmaktadır.

Hastanenin yapıldığı bölgenin önceki yıllarda sulak alan ve bataklık olduğu bilinmektedir. Yapay arıtma sistemleri ve doğal arıtma yöntemleri alan ihtiyacı, yanlış tasarım halinde sivrisinek üremesi ve mevsimsel performans düşüşü gibi riskler taşımaktadır.

Sonuç olarak, kanalizasyon altyapısının bulunmadığı yerleşimlerde kullanılan alternatif yöntemler; çevresel kirlilik, yeraltı suyu kirlenmesi, bulaşıcı hastalık riski, tarımsal üretimde zarar, yaşam kalitesinde düşüş ve uzun vadeli ekosistem tahribatı gibi çok boyutlu riskler doğurmaktadır. Bu risklerin önlenmesi amacıyla merkezi kanalizasyon ve biyolojik arıtma altyapısının planlı şekilde yaygınlaştırılması; mevcut alternatif sistemlerin ise teknik denetime tabi tutulması, standartlara bağlanması ve düzenli izlenmesi kamu sağlığı ve çevre güvenliği açısından zorunludur. Gevaş Devlet Hastanesi'nin kanalizasyon alt yapısı yapılmadan hizmete sunulmasının sorumluları hakkında ivedilikle gerekli soruşturma ve incelemeler başlatılmalı, bu bölgedeki kanalizasyon ihtiyacı derhal giderilmelidir.

Bu bağlamda;

1) Gevaş Devlet Hastanesi'nin kanalizasyon alt yapısı kurulmadan hizmete açıldığı, hastaneye çok yakın bir yerde üstü açık bir foseptik çukuru ile ve vidanjörlerle bu eksikliğin giderildiği, bu nedenle hastane içinde tıkanma ve taşmaların yaşandığı iddialarına dair bakanlığınızın başlattığı bir inceleme mevcut mudur?
2) Hastane kanalizasyon ve foseptik atıklarının Van Gölü ve çok yakınından geçen akarsularına karışmaması için alınan tedbirler nelerdir?
3) Hastanenin kanalizasyon alt yapısının eksikliğinin sorumluları olarak Sağlık Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı yetkilileri ve kayyım denetimindeki VASKİ yetkilileri hakkında diğer bakanlıklar koordineli şekilde bir inceleme başlatacak mısınız?
4) Gevaş'ta söz konusu bölgede Van Gölü'nün, çeperdeki akarsu yataklarının ve halk sağlığının korunması amacıyla kanalizasyon altyapısının ivedilikle tamamlanması için kayyım denetimindeki VASKİ'yi harekete geçirecek misiniz?
5) Kanalizasyon altyapısı kurulana kadar halk sağlığım korumak, hasta ve çalışan haklarım güvenceye almak ve ekolojik riskleri azaltmak amacıyla Gevaş'ta hangi tedbirleri alacaksınız?

CEVAPLAR

Van Büyükşehir Belediye Başkanlığı'ndan alınan bilgide;

Soru önergesinde konu edilen hastaneye ait kanalizasyon ve foseptik atıklarının Van Gölü ve yakınından geçen dereye karışmaması için hastaneye ait kanalizasyon hattının foseptik çukuruyla olan bağlantısı iptal edilerek kurumun işletmesindeki kanalizasyon hattına bağlantısının yapıldığı,

Gevaş ilçesindeki söz konusu bölgede Van Gölü'nün, çeperdeki akarsu yataklarının ve halk

sağlığının korunması amacıyla ilçenin atıksu terfi merkezinin yenilenmesi için 2025 yılında bir ihale yapıldığı, ancak yüklenici firmanın sözleşme hükümlerini yerine getirmemesi nedeniyle ihalesi yapılan işin sözleşmesinin feshedildiği,

Bölgedeki atık su sorunlarının çözümü amacıyla 2026 yılında terfi merkezindeki pompa, pano ve trafo aksamları yenileme çalışmalarının ihale edilerek bu kapsamdaki çalışmaların tamamlandığı, yağışlı havalardan ve yer altı sularından dolayı kanalizasyon hatlarında meydana gelen taşkınların önlenmesi için de çalışmaların devam ettiği belirtilmiştir.